N°. 2844

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, be[illegible]. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensted. *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG 6 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 5 September.

Tot meer dan eene aanmerking geeft het in ons vorig Nommer uit de *Fakkel* overgenomen manifest, aanleiding.

1°. konstateert het ten overvloede, want het was van algemeene bekendheid, dat »de strijd tusschen de verschillende partijen in het Protestantismus niet altijd om de waarheid en in de liefde was. Helaas! al te vaak om de zegepraal van eigene meening en in de liefdeloosheid. De zaken werden vergeten voor de personen. Met dezen te smaden en te verguizen, achtte men hunne zaak ver[illegible] hebben." Dit oordeel over den aard der strijd[illegible] de partijen in het Protestantismus is [illegible] scherper, wellligt dan het ooit door ons geformuleerd is. Is het *te* scherp? De Protestanten, die tot dusverre aan den gevoerden strijd deel hebben genomen, kunnen daar aan niemand dan aan de *Fakkel* een verwijt van maken: zij is het die hen beschuldigt van maar al te vaak om de zegepraal van eigene meening en in de liefdeloosheid, hunne tegenstanders smadende en verguizende, zelfs tegen den protestantschen broeder strijd te hebben gevoerd. Eene andere vraag is het intusschen of een Protestant wel voor eene andere zegepraal de pen kan voeren dan voor die van zijne eigene meening. Dat hij voor zijne eigene meening en voor niets dan voor zijne eigene meening zich in de bres stelt — wij vinden het onregtvaardig en liefdeloos hem daarover hard te vallen. Of wat beteekent het beginsel des vrijen onderzoeks, zoo het niet elk en iegelijk het regt geeft, in godsdienstige quæstiën eene eigene meening te hebben en voor te staan? Om te strijden ter handhaving en verdediging *der waarheid*, [illegible] eerst overeenst[illegible] woord. [illegible] is dat denkbaar, wanneer het [illegible] vrij verklaard is en elke rede zich uit den Bijbel eene zoodanige godsdienst mag fabriceeren als haar goeddunkt? Vandaar dan ook, dat wij op den meest stelligen toon durven verzekeren, dat, welke moeite de Unionisten zich ook geven, de strijd om de zegepraal van eigene meeningen niet bij te leggen is en dat hij steeds met te meer heftigheid zal hervat worden door allen, die het beginsel des vrijen onderzoeks aankleven, naarmate hij krachtiger voor een tijd onderdrukt zal zijn geweest.

2°. herinnert het manifest, dat »de invoering der bisschoppelijke hierarchie de oogen opende [voor de kwade gevolgen van den gevoerden, maar onvermijdelijken broederkrijg], en dat de hand van broederschap door de orthodoxe partij den liberalen aangeboden, door dezen ter goeder trouw met welwillendheid en blijdschap werd aangenomen." De geschiedenis van den *baiser Lamourette*, dien de *Nederlander* en de *Fakkel* zich dienvolgens gaven, ligt [illegible] ongetwijfeld, nog versch in het geheugen. Bij de [illegible] woorden mogen wij echter deze teregtwijzing niet terughouden, dat het kortstondig verbond, [illegible] van het herstel der hierarchie, maar [illegible] vroeger gesloten werd. De tusschen dr. Kemink en de *Fakkel* in der tijd gevoerde en voor een gedeelte publiek gemaakte briefwisseling laat dienaangaande geen twijfel. En welk het rezultaat was der getroffen *entente cordiale*? De *Fakkel* verzwijgt het niet, waar zij schrijft

3°. dat »toen de wet op de kerkgenootschappen haar beslag gekregen had, de orthodoxe partij de broederhand terug trok en zich krachtiger dan ooit wapende tot den strijd tegen de liberalen." »Dit heeft de orthodoxe partij zeer impopulair gemaakt." »De *Nederlander* stierf uit gebrek aan debiet." En niettemin wordt door de liberalen aan diezelfde orthodoxe partij, die hen zoo bitter te leur gesteld en verraden heeft, met zoo veel innemende woordjes en met zulk een bevallig gebarenspel het hof gemaakt! Inderdaad, men is wel kort van geheugen, dat men zoo spoedig de ondervonden behandeling vergeten heeft; of men moet bij het hernieuwen van den verraderlijk verbroken bond een wel kapitaal belang hebben, om zoo gemakkelijk over de geleden beleedigingen te kunnen heenstappen! Daarover zoo vlug heen te kunnen stappen — getuigt dat echter wel van eenige waardigheid van karakter? Maar de bond heeft groote bedoelingen; en daar blijken er te zijn, die, om den wille van deze, de waardigheid des karakters wel ten offer meenen te moeten brengen. Verneemt slechts wat de *Fakkel*

4°. berigt. »Met het oog op het hoog belang, dat het Protestantismus heeft *bij de wet op het lager onderwijs*, hebben velen weder den [tegenwoordigen] strijd betreurd en de wensch tot eene Protestantsche unie is krachtig uitgesproken." Aldus de *Fakkel*. En zoo wordt derhalve hoe langer hoe duidelijker aan het licht gebragt, wat het eigenlijk doel zal zijn der *Unie*! Het delftsche manifest komt er rond mee voor den dag: hier verklaart het in onloochenbare bewoordingen, dat zij zich óók zal doen gelden bij de aanstaande regeling van het lager onderwijs. Het Protestantismus heeft daar belang bij: het moet gereed zijn om zijn belang te handhaven en om dááraan bepaaldelijk, aan zijn belang, de wetgeving op het lager onderwijs te doen beantwoorden. En zou men nu dan nog durven beweeren, dat de *Utrechtsche Unie* geen politieke bedoeling heeft — zij, de wenschelijkheid van welker vestiging is uitgesproken met het oog inzonderheid op de eventuëele verrigtingen der wetgevende magt? Intusschen kunnen wij nog verder gaan en zonder vermetelheid veronderstellen in welken zin de *Unie*, ter zake van het lager onderwijs, op de wetgevende magt invloed zal trachten te oefenen. Of heeft, in het begin van het jaar 1852, de *Nederlander* ons niet bekend gemaakt met het bestaan, de bedoelingen en de verrigtingen van eene gemengde kommissie voor het lager onderwijs, zamengesteld uit de vertegenwoordigers van de hoofdbesturen der geheime genootschappen — bedoelingen en verrigtingen, die toen ter tijde de *Nederlander* op de nadrukkelijkste wijze afgekeurd en gewraakt heeft? Die kommissie bestaat nog en is nog werkzaam; dat hare [illegible] een groot gewigt zullen bijzetten, wanneer de [illegible] onderwijswet bespreekt — wie kan het betwijfelen? Maar wie vermoedt dan niet, in welke rigting zij de wetgevende magt zal dwingen zich te bewegen? Toch zullen, zoo heet het

5°. politieke bemoeijingen uitgesloten zijn. 't Is, waarlijk, om te lagchen! »Van hen, die politieke bedoelingen met hunne godsdienstige rigting willen bereiken, en van hen, die, geestelijk en ligchamelijk, niet anders dan in strijd kunnen leven, verwachte men geene toetreding. Men zie slechts zorgvuldig toe, dat zij de *Unie* niet verhinderen." Geene politieke bedoeling derhalve; maar toch wel ingrijpen in de politiek! De toeleg is evident. Zij, die het overwigt zullen hebben in de *Unie*, willen wel dat de *Unie* een werktuig zij ter bevordering van *hunne* politieke inzigten; zij zijn echter ten aanzien van hunne orthodoxe bondgenooten niet regt op hun gemak en willen hun zoo min mogelijk gelegenheid geven om met hunne eigenaardige eischen ten opzigte der politiek voor den dag te komen. Dat ligt hun op den bodem van het hart, en de wensch is maar, dat de orthodoxe medestanders het niet merken. Dat, overigens, de *Unie* om »de Evangelische waarheid en vrijheid, *waar en op welke wijze* die mogen worden aangerand, eendragtig te handhaven en te verdedigen, »van het politiek gebied onmogelijk verwijderd kan blijven, hebben wij te duidelijk in een vorig Nommer aangetoond, om daarop nu reeds terug te komen. Ons rest dan ook niets dan aan te stippen, welke pogingen de lofredenaar van de *Unie* zoo al in het werk stelt, om haar de ondersteuning van den heer Groen te verzekeren. Wij komen daar nader op terug.

Met ter tijd komen de geheimen der diplomatie aan het licht, hoe goed die ook verborgen schenen. Wat duister en ingewikkeld scheen in de oorzaken der groote staatkundige gebeurtenissen, wordt dan eensklaps helder of geheel duidelijk. Meestal heeft die ontdekking echter niet plaats dan wanneer de openbare belangstelling in het feit, dat zij in het licht stelt, verdwenen is of verminderd. Het verwarde net der oostersche quæstie, dat nog geen jaar geleden de algemeene belangstelling in Europa zocht te ontknoopen, wekt nu schier niemands aandacht op, nog veel minder de troonsbestijging van Napoleon III en de spoedige erkenning van het fransche Keizerrijk door de groote mogendheden. En juist in dit oogenblik komt een pennestrijd tusschen den franschen *Constitutionnel*, het halfofficieel orgaan der keizerlijke Regering, en den belgischen *Nord*, de woordvoerder en verdediger van het kabinet te St. Petersburg, over beide gebeurtenissen een nieuw licht werpen, dat belangrijke bijzonderheden doet uitkomen, waarvan men vroeger niets vernomen had. De heer Debrauz »diplomatiesch korrespondent van den *Constitutionnel* te Weenen", berigt dat hij een werk zal uitgeven onder den titel van *Het parijzer traktaat in zijn oorzaken en gevolgen gadegeslagen*, en deelt in den *Constitutionnel* de inleiding van dat geschrift mede. In die inleiding komen de volgende regelen voor:

»De oude diplomatie, die er zich een roem uit maakte een kolossus als Napoleon I te hebben omvergeworpen, juichte ongetwijfeld het besluit van het fransche volk toe om de monarchie te herstellen, maar zag daarom met niet minder wantrouwen het herstel der napoleontische dynastie aan.

»De prins-prezident had, wel is waar, in zijn aanspraak te Bordeaux verklaard: *Het Keizerrijk is de Vrede*, maar desniettemin had hij in zijn boodschap aan den Senaat op den 4 Nov. 1852 gezegd, sprekende van het besluit van het fransche volk om het Keizerrijk te herstellen:

»Het geeft gehoor aan een regtmatigen trots, door uit »vrije beweging en voorbedachtelijk weder op te rigten »wat geheel Europa zeven en dertig jaren geleden door »het geweld der wapenen ter neder geworpen had; te »midden der rampen van het vaderland wreekt het volk »op edele wijze zijn tegenspoeden, zonder slagtoffers te »maken, zonder iemands onafhankelijkheid te bedreigen »en zonder den vrede der wereld te verstoren."

»Door deze krachtige taal begreep Rusland onmiddellijk, [illegible] zou. Het zag in het herstel der napoleontische dynastie een onoverkomenlijken hinderpaal voor die algemeene overheersching, waardoor zij zich tot nu toe door de Voorzienigheid geroepen waande. Men weet met hoeveel omzigtigheid het tot de erkenning van het fransche Keizerrijk overging. Met betere gevoelens bezield, weerstonden de beide groote duitsche Staten vastberaden de inblazingen van het Hof van St.-Petersburg, dat hen tot navolging van zijn voorbeeld wilde medeslepen. Evenwel verhinderde de vernieuwing van het Heilig Verbond de vrijheid van hun gedragingen in hunne betrekkingen met de Regering van Napoleon III. Die lastige band belette vooral Oostenrijk om duidelijk van de opregte en diepe sympathie te doen blijken, welke het sedert de troonsbestijging van zijn jongen en ridderlijken Keizer, bij elke gelegenheid voor den waardigen opvolger van Napoleon betoond had.

»De engelsche Regering, men zal het niet kunnen ontkennen, had zich zeer gehaast om het fransche Keizerrijk te erkennen."

Ziedaar dus, volgens den heer Debrauz, de kiem van den oorlog in het Oosten reeds voorhanden. Rusland, naijverig op Frankrijk, de herboren dynastie slechts schoorvoetend en met weerzin erkennende, na [illegible] om, gesteund door de duitsche mogendheden, een argwanende houding tegenover de Regering van Napoleon III aan te nemen; Duitschland, de eene hand met half bedekte sympathie aan Frankrijk toereikende, en met de andere die van Rusland vasthoudende; Engeland eindelijk, met warmte en haast zijn adhæzie aan het herboren Keizerrijk betuigende. De houding, die de verschillende mogendheden in den turkschen krijg hebben aangenomen, was dus reeds voorbereid op het standpunt waar zij zich bij het herstel der napoleontische dynastie plaatsten. De heer Debrauz heeft een scherpen blik achterwaarts en schijnt de geheimzinnige woorden van het verwarde weefsel der diplomatie met gemakkelijkheid te kunnen ontknoopen. Doch ziet, daar komt de *Nord* op zijn beurt met ophelderingen en verklaringen aan; het neemt de verantwoordelijkheid van den oorlog van Rusland's schouders af, het geeft de schuld én van den oorlog én van Rusland's houding in 1852 aan Engeland. Dit, ten minste wat den oorlog aangaat, is bij het brusselsche blad niet vreemd, dat gedurende en na den strijd niet heeft opgehouden om alles aan de Britten te wijten. Nu echter erlangt die beschuldiging een grooter gewigt, daar het

blad feiten ten nadeele van Engeland aanhaalt en aan den heer Debrauz voorlegt, met wiens diplomatische kennis, het blad den draak steekt in den vorm van vragen, om spottenderwijs de bekendheid van den korrespondent van den *Constitutionnel* met hetgeen er op het veld der internationale staatkunde omgaat, te toetsen.

De *Nord* verhaalt dat lord Malmesbury, minister van Buitenlandsche Zaken in het kabinet van lord Derby, in de maand November 1852 eene depêche gerigt heeft aan de groote mogendheden, die het traktaat van het Heilig Verbond onderteekend hadden, namenlijk Oostenrijk, Pruissen, en Rusland, waarin over het vraagstuk van het herstel des Keizerrijks in Frankrijk en over dat van de dynastieke volgorde gehandeld werd, en uit welke depêche alle wederstand is voortgesproten tegen het nieuwe Keizerrijk en tegen den titel van Napoleon *den derden*. In deze depêche werd zonder terughouding en zonder dubbelzinnigheid gezegd, dat Engeland, Napoleon I niet erkend hebbende, ook geen Napoleon III erkennen kon, en zulks evenmin als de drie hoven, die nimmer van een Napoleon II hadden hooren spreken. De depêche stelde voor, dat de andere Hoven met Engeland denzelfde gedragslijn volgen zouden, en het antwoord luidde dat de raadgeving goed en het van belang was om zich onderling te verstaan.

Uit die depêche en uit het daarop gegeven antwoord, kwamen de aarzelingen van Oostenrijk, van Pruissen en ook die van Rusland, en geenszins uit inblazingen van deze laatste mogendheid. Dit verhaal van den *Nord* heeft eenigen schijn van waarheid, maar als men zich aan den anderen kant de haastige en warme toetreding van het britsche kabinet tot het fransche Keizerrijk herinnert, dan heeft men om zich dien plotselingen omzwaai en die meer dan dubbelzinnige houding tegenover de mogendheden, aan wie de depêche van Lord Malmesbury gerigt was, te verklaren, een meer afdoende reden noodig, dan die, welke de *Nord* daarvoor opgeeft. Het blad schrijft die toe aan Engeland's vrees voor een herhaling van de voorgenomen scheepsexpeditie van Boulogne onder het eerste Keizerrijk. Die vrees, zoo zij al bestaan heeft, moest toch evenzeer in November als in December levendig zijn, en zou dan de afzending der depêche belet hebben. Zoo de mededeelingen van den *Nord* echter tot wederspraak van den *Constitutionnel* aanleiding geven, is het denkelijk dat het eerste blad zich meer duidelijk zal uitlaten over de diplomatieke verborgenheden, waarvan het zegt den sleutel te hebben.

Men schrijft uit Arnhem aan de *Amst. Cour.*:

»Heden werd alhier gehouden de vierde algemeene vergadering der *Evangelische maatschappij*. Deze vergadering werd voorbereid door eene openlijke godsdienstoefening in de Domkerk, waarbij de H. L. Oort, predikant te 's Gravenhage, naar aanleiding van 2 Tim. IV, vs. 5a, (*doet het werk van een Evangelist*) als bezielde voorganger optrad. Heden morgen werd de algemeene vergadering geopend door den algemeenen voorzitter, den H. J. P. Keyser, van Arnhem, met eene toespraak, waarin hij de maatschappij schetste als eene maatschappij des geloofs. Hoogst verblijdend was het verslag, uitgebragt door den algemeenen sekretaris, den heer J. Hooykaas Herderschee; aanmerkelijke aanwas van de krachten der maatschappij, aanmerkelijke uitbreiding ook van den arbeid bleek daaruit. Belangrijke diskussiën werden gehouden, belangrijke mededeelingen gedaan, o. a. omtrent eene te ondernemen *evangelische bibliotheek*. Tot hoofdbestuurders werden gekozen voor de aftredende heeren W. H. Warnsinck Bz. en W. P. J. Bouwman, de heeren J. R. Thoden van Velzen te Leeuwarden, en J. C. Zaalberg Pz. te 's Gravenhage; de aftredende sekretaris en penningmeester werden herkozen, en de heer W. H. Warnsinck Bz. werd bij akklamatie verkozen tot eerelid van het hoofdbestuur. Met eene toespraak werd deze vergadering door den voorzitter gesloten.

Te Utrecht is eene verordening afgekondigd, waarbij verboden is, zich in kennelijk beschonken toestand op den openbaren weg te vertoonen, op straffe van eene geldboete van 3 tot 10 gulden, of gevangenis van een dag; en eene andere, waarbij verboden is, aan lieden, die kennelijk beschonken zijn, om een rijtuig met een of meer paarden bespannen, te besturen, op straffe van eene geldboete van 3 tot 9 gulden of gevangenis van een tot twee dagen. (*Volksvriend.*)

Men leest in den *IJ. en Amstelbode*:

»In het jaar 1841 wandelde ik met mijn vriend X op de heerlijke bolwerken der stad Utrecht. Ons gesprek liep over de geschiedenis der stad zelve. Ik merkte onder anderen aan, dat de stad nu weldra 50,000 zielen zou tellen, daar de jongste telling (1840) het cijfer had opgeleverd van 48,491 of 6,094 meer dan bij de vorige telling (1830). X scheen over die opmerking echter volstrekt niet te vreden. »Daar bewaar' ons de Hemel voor," riep hij, en fluisterende voegde hij er bij: »Weet ge wel, mijn goede, dat dit, op mijn zak zou uitloopen? 50,000 zielen, dan valt Utrecht in eene hoogere klasse van de Rijksbelasting!"

»De hoop van mijn vriend X is verwezenlijkt. 15 jaren zijn verloopen en nog altijd is de bevolking beneden het ongelukkige cijfer. De bevolking der geheele provincie is vermeerderd in dien tijd van 145,132 op 154,556 zielen; Amsterdam is geklommen van 211,349 tot 251,879; Rotterdam van 78,098 tot 96,085; 's Gravenhage van 63,556 tot 76,572; Groningen van 33,484 tot 34,099 zielen, enz. enz.; maar Utrecht, het centrum des Rijks en der Spoorwegen, de stad vol bloeijende fabrieken, welker uiterlijk verraadt dat zij in welvaart toeneemt, Utrecht dobbert altijd maar beneden het genoemde cijfer?

»Van 1840 tot 1849 heeft de bevolking bijna geene verandering ondergaan; 48,491 en 48,455 zielen; maar toen kwam er een weinigje verandering. In 1852 was de wettige bevolking tot 49,176 zielen aangegroeid, in 1853 tot 49,646, in 1854 tot 49,998. Nog slechts TWEE zielen en het cijfer was bereikt. Maar ziet, met het einde van 1855 was de bevolking weer tot 49,924 gedaald!

»Zou het mogelijk zijn?! Zou het Godvreezende, het vrome Utrecht, die stad naar Godsharte bij uitnemendheid, zou die ze zoo in den mouw hebben en in de bevolking frauderen om met de belasting te smokkelen? Wij zullen er eens bepaald op letten en verzoeken de Vrijzinnige Bladen dit met ons te doen. O, die Belials-Kinderen als het waarheid is."

De tijden van de eerstvolgende najaarsvergaderingen der provinciale kommissiën van onderwijs zijn vastgesteld en bepaald op de volgende dagen: In Noord-Brabant 2 Okt., Gelderland 13 Okt., Zuid-Holland 13 Okt., Noord-Holland 6 Okt., Zeeland 15 Okt., Utrecht 13 Okt., Friesland 7 Okt., Overijssel 15 Okt., Groningen 17 Okt., Drenthe 14 Okt. en Limburg 14 Okt.

Ten gevolge van het eervol ontslag van den Heer Mr. J. W. van Romunde, school-opziener in het *elfde* schooldistrikt, is de tijdelijke waarneming dier betrekking opgedragen aan den heer A. Beeloo, school-opziener in het *eerste* en *tweede* distrikt.

Naar men verneemt zal de heer F. W. Conrad, prezident van de kommissie ter doorgraving der landengte van Suez, eerstdaags andermaal naar Egypte zich begeven en op die reis worden vergezeld door de kolonel Klerck, benevens den ingenieur Schneither.

Uit een schrijven uit Alexandrië ontleenen wij het volgende: Het is den heer Ruijssenaars te Alexandrië mogen gelukken voor de Amsterdamsche Zoölogische vereeniging *Natura Artis Magistra*, te kunnen aanwinnen 2 tijgerkatten, een buitengewoon schoon exemplaar, 2 zeldzaam groote struisvogels, 2 kemels, 1 paar geteekende antelopen, en 1 stout ontwikkelde kameelpardel (giraffe). (*U. Ct.*)

In een partikulieren brief van Paramaribo van 15 Julij wordt aan de *Groninger Courant* het volgende berigt:

»De planters in Suriname bereiden zich thans meer, dan vroeger tot de afschaffing der slavernij voor, daar zij zich overtuigd houden dat de emancipatie niet meer kan worden geweerd, en dat die nog in den loop van dit jaar zal plaats hebben. Zij gelooven dat weldra alle surinaamsche plantaadjen en slaven door het gouvernement in eigendom en tegen goede betalling zullen worden overgenomen, om de vrijgegevenen verder tot de algeheele burgerlijke vrijheid voor te bereiden. Volgens het hier loopende gerucht, zal Suriname in zes distrikten verdeeld worden, waarvan ieder distrikt eene gemeente zal uitmaken in ieder van welke eene groote suikerfabriek zal worden gebouwd, als ook een opvoedingsinstituut. Suiker blijft, vervolgens de eenige produktie; de kultures van koffij, kakao, katoen en indigo worden opgeheven; terwijl de kostgronden zullen worden uitgebreid (d. i. de aanplanting van bananen, rijst, maïs en aardvruchten). Dat er iets van dien aard waarheid is, daarvoor pleit vooral de meerdere aanstelling van policiebeamten, de aanvrage daarvoor uitsluitend van blanke burgers, en overigens de geheele reorganisatie van het policiewezen en de versterking van militaire magt. — Zoo als gij weet, is de kolonisatie op post Groningen aan de Saramacca-rivier opgeheven, en de boeren, vroeger aldaar gevestigd, hebben zich nabij de stad als veehoeders nedergezet. Ook ik heb aldaar 50 akkers grond gekocht ten westen van de Wanica-straat nabij Poele-pautje-brug, niet ver van 's lands grond Boniface, welke boerderij ik Nieuw-Groningen genoemd heb.

»Nabij Sommelsdijk aan de Commewijne heeft domine Conradi de verlaten plantaadje *Lustrijk* gekocht, met het doel om aldaar een soort van *Nederlandsch Mettray* te vestigen. Misschien zal ik mij daaraan verbinden.

»Alle levensbehoeften zijn hier buitengewoon hoog in prijs; de bos banannen *f* 2 en zelfs tot *f* 2.50, patatten de kelder *f* 1.50 tot *f* 2, koffij per Surin. pond 60 ct., blom van 30 tot 40 gulden de barrel, enz., — echter is die duurte in het voordeel van ons boeren, daar wij zelven boom- en aardvruchten, rijst en maïs verbouwen, en ook de zuivel en het vee in waarde stijgt; doch wij moeten ook goed *pinaren* (werken)."

De Provinciale Staten van Groningen hebben tot lid der eerste kamer benoemd den heer Mr. J. A. van Royen, notaris te Onderdendam, met 21 tegen 14 stemmen.

Den 3 Sept. is door de uitgever der *Amersfoortsche Courant* aan Z. M. den Koning het ingediend rekwest om gratie van de gevangenisstraf, ter griffie van het prov. geregtshof te Utrecht gedeponeerd. (*Amersf. Cour.*)

Het heeft Z. M. behaagd bij besluit van den 4den dezer, Z. K. H. Willem Nikolaas Alexander Frederik Karel Hendrik, Prins van Oranje, thans luit.-ter-zee der 1ste klasse, te bevorderen tot kapt.-luit.-ter-zee à la suite.

Men leest in Tweede Editie van het *Handelsblad*:

PETERSBURG 2 Sep. De Keizer Alexander heeft 29 Aug. des namiddags ten 3 ure, zijn plegtigen intogt te Moskau gehouden. De Keizer heeft de vrijbrieven, vroeger aan de steden Riga, Reval, Dorpat en Pernau verleend, bevestigd.

PARIJS, 5 Sept. De *Moniteur* bevat eene depêche uit Bern, waarbij het berigt bevestigd wordt van den opstand te Neufchâtel. De Pruissische partij staat aan het hoofd der beweging. De bondsraad heeft twee kommissarissen gezonden, om het gezag te herstellen. 4 Bataljons zijn ter hunner beschikking gesteld. Men hoopt, dat er geen botsing in de straten zal plaats hebben.

MADRID, 4 Sept. De *Gaceta* bevat het dekreet, houdende de ontbinding der Cortes.

's GRAVENHAGE, 4 Sept. Z. M. de Koning is gisteren avond ten ruim 9 ure, per extra-trein van het Loo, en laatstelijk van Rotterdam, in deze rezidentie aangekomen.

— Naar men verneemt heeft een groot aantal personen zich bij requeste tot den minister van Binnenlandsche Zaken gewend, om de aandacht van Z. Exc. te vestigen op de geneeskundige instelling *Zuiderburg*, nabij deze stad gelegen, en onder de leiding van den heer Hendriksz. De onderteekenaren, wel duizend in getal, doen het gewigt en de uitmuntende inrigting van die instelling uitkomen, en vooral het groote nut, dat zij sedert vijf en twintig jaren gehad heeft voor de verpleging van armen uit het geheele Rijk. Zij hopen dat door tusschenkomst van regeringswege de gratuite armverzorging, welke sedert April jl., om de groote daaraan verbonden opofferingen, niet meer op dezelfde schaal kon worden voortgezet, op den ouden voet kon worden hersteld en wijzen op de vele duizende lijders die sedert de oprigting van deze weldadige inrigting door des directeurs vaders, aldaar met goed gevolg zijn behandeld.

— Gisteren is te Scheveningen aangekomen, de bomschuit *Jacoba Carolina*, stuurman M. Beekhuizen, reeder de heer J. de Jager Gzn., met 18000 stuks steurharing, 30 ton pekelharing, 2 ton stukken, 3 ton zoutevisch. Verkocht: de volle haring voor *f* 27, de ijle voor *f* 17, ... voor *f* 21, de ton.

BEVERWIJK, 3 Sept. De aardappelen zijn in deze streken, vooral dit jaar, van uitnemende kwaliteit, doch op sommige plaatsen hebben zij veel door de ziekte geleden, waartoe vooral de laatste regenachtige dagen veel hebben toegebragt. Intusschen is de bedrijvigheid in dit artikel op verre na zoo groot niet als andere jaren, van de houders, aan hooge prijzen gewoon, zijn nog niet gezind hunne waar tegen de verlaagde koersen van elders af te staan. (*Amst. Cour.*)

's HERTOGENBOSCH, 3 Sept. Heden morgen heeft te Hedel, ten huize van den kastelein ... eene vergadering plaats van afgevaardigden uit de gemeenten 's Hertogenbosch, Zalt-Bommel, Hedel, Ammerzoden, Drie Engelen, Empel en Rossum, ten einde onderling te beraadslagen over het geschikste middel tot aanwending van eene nadere poging, ter verkrijging van eene zoo algemeen gewenschte en reeds lang aan de hooge regering bij herhaling en te vergeefs verzochte daarstelling van eene schipbrug over de rivier de Maas, bij Hedel ter vervanging van het trage en onzekere thans bestaande pontenveer, met welke daarstelling, omdat de schipbrug den grooten weg van 's Hertogenbosch op Utrecht verbindt, de gemeenschap, landbouw, handel en nijverheid, aanmerkelijk zouden winnen.

— Nog altijd zijn wij zonder kommissaris des Konings in N.-Brabant, hoe zeer reeds onderscheidene geruchten zich over de benoeming, als of zij zou plaats gehad hebben, verspreid zijn. Gisteren is van het departement van binnenl. zaken, de aanschrijving ontvangen, dat in afwachting der door Z. M. den Koning te doene benoeming het oudste lid van Ged. Staten met de functien van kommissaris des Konings zal belast zijn, een bewijs, dat alle officieuse berigten van plaats gehad hebbende benoeming ongegrond zijn. (*H.*)

WAALWIJK, 3 Sept. Onze jaarmarkt was heden weer zeer belangrijk. Reeds vroeg was de lijn vol vee en de markt zoo druk bezocht, dat men wel over de hoofden gaan kon. De aanwezigheid van verscheidene belgische kooplieden, bragt veel levendigheid in den handel. Voor vette- en melkbeesten werden hooge prijzen, *f* 160

f 200 besteed, terwijl het jonge vee ook goed van de hand ging. Eenige partijtjes aardappelen zijn tegen *f* 1,50 à *f* 2,00 per mud verkocht.

SNEEK, 2 Sept. Van 23 tot en met 29 Aug. zijn in deze provincie 81 runderen aan de besmettelijke longziekte gestorven of afgemaakt, bedragende daardoor het gezamenlijk getal sedert 1 Jan. dezes jaars 3808.

GRONINGEN, 1 Sept. Door den Raad dezer stad is dezer dagen de som van *f* 1000 toegestaan voor den opbouw eener roomsch katholieke kerk te Stads-Kanaal.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 3 September. Na hun terugkeer zullen de Keizer en de Keizerin slechts twee dagen te St. Cloud blijven en daarna Fontainebleau en Compiègne bezoeken waar groote uitpartijen zullen gehouden worden.

— Uithoofde van nieuwe en steeds in hevigheid toenemende artikels tegen de staatkunde van het fransche kabinet, zijn de *Daily-News*, de *Express*, en *Morning-Advertiser* op de post aangehouden. Ook heeft dit een paar dagen geleden met de *Punch* plaats gehad. Die veranderde rigting van een gedeelte der engelsche pers is niet zonder beteekenis.

— De minister van Binnenlandsche Zaken heeft dd. 28 Augustus aan al de prefekten een cirkulaire gezonden, om die aan de direkteuren der dagbladen in hunne departementen mede te deelen, welke het volstrekte verbod behelst om voortaan op eenigerlei wijze de quæstie der vlag en die der fuzie van beide takken der Bourbons te bespreken.

— Volgens den *Moniteur de la Flotte* heeft de gouverneur van Nangassaki, onmiddelijk na aankomst van het fransche fregat *Virginie* aldaar, een bezoek bij den kapitein afgelegd en vervolgens instruktiën van zijn hof gevraagd, om met hem onderhandelingen aan te knoopen.

— De heer de Lamartine is zeer ongesteld; zijne kwaal is rheumatismus. De Keizer van Brazilië heeft hem, naar berigt wordt, 100,000 fr. doen toekomen als prijs voor vijf duizend abonnementen op zijn *cours familier de littérature*. Waarschijnlijk is dit berigt niet anders dan een list van den uitgever van den heer de Lamartine.

— De *Siècle* behelst een schrijven uit Madrid, waarin de verdeeldheid tusschen het spaansche ministerie en de reaktionnairen in den breede wordt uitgemeten. Doch ook het ministerie moet in twee partijen verdeeld zijn. Aan de eene zijde staan O'Donnell, Cantero, Bayarri, en aan de andere zijde Rios Rosas, Collado, Pastor Diaz. Dat die stand van zaken weldra tot eene ernstige botsing moet leiden, wordt door weinigen in twijfel getrokken.

ENGELAND.

LONDEN, 2 September In den *Morning Post* leest men: »Het russische gouvernement wil de quæstie van het Slangen-eiland aan de beslissing van het parijzer kongres onderwerpen. Dit is, in een woord, ongerijmd. Wij zullen de Turken handhaven in het bezit van het Slangen-eiland en in al de regten, welke hun door het parijzer kongres zijn toegestaan, dat hoegenaamd geen waarde meer heeft, als het ons niet geoorloofd is het met geweld te doen uitvoeren. Rusland schijnt gedacht te hebben, dat zoodra de oorlog geeindigd was, het op het dwaalspoor zijner vorige politiek kon terugkeeren; en ongetwijfeld is het russische gouvernement nooit zoo verbaasd geweest, dan toen het de tijding ontving der verschijning van de engelsche vloot in de Zwarte Zee.

»Dat gouvernement had de gewoonte aangenomen zich te verbeelden, dat Frankrijk en Engeland niet afzonderlijk konden handelen, en in den laatsten tijd heeft waarschijnlijk het petersburger kabinet, het gering aantal soldaten in aanmerking nemende, hetwelk wij in den laatsten oorlog gebezigd hebben, gemeend dat wij niet zouden durven handelen dan eenparig met Frankrijk. Wij hebben bewezen dat dit een dwaling is. Wij hebben ons geld uitgegeven om ons doel te bereiken en onze politiek te doen zegevieren. Wij hadden in die pogingen een edelen roemrijken bondgenoot, maar 't zou een groote vergissing zijn thans, nu de oorlog geeindigd is, te onderstellen, dat wij de middelen niet zouden bezitten om onze regten te doen gelden en wel, magt dit vereischt worden, door onze individuëele magt.

»Frankrijk is onze trouwe, opregte en voortdurende bondgenoot, en Rusland zal zich in deze zaak vergissen. Onze pligt was onduidelijk voorgeschreven, wij doen dit nog. Onze schepen zullen in de Zwarte Zee blijven tot dat de laatste voorwaarde zal zijn uitgevoerd, tot welker uitvoering hunne tegenwoordigheid noodig is.«

— In den *Morning-Post* en den *Times* leest men heden het volgende: »Wij zijn op officiëele wijze gemagtigd eene beweering tegen te spreken van eenige engelsche en buitenlandsche dagbladen, dat de portugeesche Regering de onze had verzocht, naar aanleiding van de onlangs in Lissabon voorgevallene onlusten, eene vloot naar die stad te zenden.

— De parijsche korrespondent van den *Times* zegt, dat de fransche en engelsche regeringen besloten hebben om te volharden in hunne vertoogen bij het hof van Napels. Hij voegt er bij, dat het zenden van een eskader in de baai van Napels als zeer waarschijnlijk kan worden beschouwd. De parijsche korrespondent van de *Globe* van deze aangelegenheid sprekende, zegt dat nieuwe vertoogen bij den koning van Napels ingediend zijn, die echter even als de eerste Nota, zonder gevolg gebleven zijn.

— Manin heeft een brief aan den *Times* geschreven, waarin hij, sprekende van de bevestiging van Alessandria, wier geschut ongetwijfeld moet dienen om in den aanstaanden oorlog tegen Oostenrijk te schieten, en dat door vrijwillige bijdragen bijeengebragt zal worden, te kennen geeft, dat aan zijne woning te Parijs eene inteekenlijst is opengesteld tot deelneming in deze vaderlandsche zaak. Men kan zelfs voor 50 centimes inteekenen, terwijl hij van oordeel is, dat men niet meer dan voor 5 fr. behoort in te schrijven.

— Per de *Devastation* zijn alweder tijdingen ontvangen van de Kaap de Goede Hoop, loopende tot 18 Julij. Oogenschijnlijk waren de Kaffers rustig. De tijding, dat in de engelsche kolonie 1000 man van het engelschduitsche vreemden legioen zouden komen, moet eene groote verslagenheid onder hen te weeg gebragt hebben.

— Dezer dagen is een vaartuig van de marine der Vereenigde Staten in de haven van Cork aangekomen, na tusschen Newfoundland en de iersche kust peilingen gedaan te hebben ten behoeve der maatschappij, die het plan gevormd heeft om een elektrieschen telegraaf tusschen de oude en de nieuwe wereld over den bodem van den Oceaan aan te leggen. Men leest thans in een dagblad van Cork eenige bijzonderheden betrekkelijk die peilingen, welke eene zeer gunstige uitkomst moeten opgeleverd hebben. Het is, naar gemeld wordt, gebleken dat de bodem van den Oceaan, met uitzondering van riffen niet ver van de newfoundlandsche en van de iersche kust, eene schier effene vlakte is van zachten grond, vrij van stroomingen, zoodat hij voor het leggen van eenen telegraafdraad als opzettelijk ingerigt schijnt. De peilingen hadden plaats met een kunstrijk gevormden en zeer naauwkeurig werkenden toestel, die door een eigen stoomtuig in beweging gebragt werd, en van den bodem der zee ook zand benevens aanwijzingen van den graad van warmte van het water medebragt. Het uitbrengen van den kabel, waarin de telegraafdraad moet besloten worden, zou, naar het oordeel van den bevelhebber van het noord-amerikaansche vaartuig eene zeer gemakkelijke taak zijn.

DUITSCHLAND.

[illegible] den, betreffende de groote plegtigheid te Gran van eergisteren. De nieuwe domkerk werd in tegenwoordigheid des Keizers en 5 aartshertogen met groote praal ingewijd; de geheele hooge geestelijkheid van Hongarije was aanwezig op weinige uitzonderingen na en drie Kardinalen verrigtten de kerkelijke dienst. De Keizer keerde den volgenden nacht naar Laxenburg terug.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 5 September.

ONDERTROUWD (3 Sept.): F. Heukelom, Dz. met A. R. Cramer.

BEVALLEN (2 Sept.): J. G. Lodeesen, geb. Wedel, Z. - M. H. Gude, geb. van Gurtzgen, Z. - A. M. Suur, geb. Westkirch, D. - A. C. Tromp, geb. Schröder, Z. — (3 Sept.) C. Meijerink Meijer, geb. Preijer, Z.

OVERLEDEN (15 Junij): H. Wirtebol, 62 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 4 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 55⅞; Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 98; Spanje 1—3 pc. 24⅛; Binnenl. 3 pc. 40⅛; Romeinen 5 pc. 87¼; Oostenrijk Met. 5 pc. —; id. Nat. 5 pc. 83¼.

PARIJS, 4 Sept. Fransche 4½ pc. 94,90; 3 pc. 70.80; 3 pc. Spanje 40¼; id. 1¼ pc. 25¼; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 88½.

MADRID, 2 Sept. 3 pc. Schuld 40.05; id. 1¼ pc. 26.10.

LONDEN, 4 Sept. Cons. 94⅞; Spanje buit. 3 pc. 44⅞; id. 3 pc. 12¼; Coupon-Bew. 5¾; Pass. 6½; Rusl 5 pc. 109½; id. 4½ pc. 98½; Holl. 4 pc. 98¼; id. 2½ pc. 65¼; Sard. 5 pc. 92; Braz. 101½; Peru 4½ pc. 81; Gren. uitg. 7¼; id. werk. 19¼; Mexiko 3 pc. 22¼; Portugal 4 pc. 45; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—; Hamburg —.—.

WEENEN, 4 Sept. Met. 5 pc. 83¾; id. 4½ pc. 73½; Bank-Aktiën 1098; Credit Anst. 302½; Wissel op Londen 10.04; Amst. —; Parijs 119¾; Goud —; Zilver 4.

BERLIJN, 4 Sept. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 113; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 20⅛; Parijs 79⅞; Amst. 143¼; Weenen 108; Petersburg —.

HAMBURG, 4 Sept. Spanje 1¼ pc. 37⅛; id. 3 pc. 23½; Rusl. 5 pc. 103½; 3 pc. Mexikanen 22; 5 pc. Sardinië 91⅝; Wissel op Londen 3/m. —; id. kort —; Amst. —.

FRANKFORT, 4 Sept. 5 pc. Met. 81½; 4½ pc. Spanje binnenl. 24 1/16; id. 3 pc. 39¼; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	pCt.	3 SEPT. 4½ u. gebl.	4 SEPT.		4½ u. gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63 15/16	63⅞	63	63⅞
Dito Dito	3	76 1/16	76	76 1/16	
Dito Dito	4	95¼	95⅛	95⅜	95 5/16
O. I. Leening 1844	4		94 15/16		
Amortisatie	3½	90⅞			
Handel-Maatschappij	4½		138		
Aand. Arnh. Spoorweg	4½				
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
Aand. Ned. Bank.					
België, Certifikaten	4½				
Dito *Rothschild*	2½		52 1/16		
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	24⅞	24¾	24⅞	
Nieuwe	3	45 1/16	45¼		
Binnenlandsche	3	39⅞	39 15/16	39⅞	
Cert. Coup. Sp. Com.					
Amortisable Schuld			6 1/16		
Portugal, te Londen	3	45⅞	45 15/16	45⅞	
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	104	104		
Dito A°. 1828—1829	5	103¼	103⅜		
Negot. 1831 en 1833	5				
Nieuwe Engelsche	4½	96⅝			
Negot. 1840	4	86			
Dito *Stieglitz*	4	85 7/16	85 5/16	85⅜	
Dito Nieuwe	5				
Certifikaten te Hamburg	5				
Inschr. op 't Grootboek	6				
Dito Certifikaten	6	65⅛	65⅛		
Polen, Obligatiën	4	80½	80		
Aandeelen 1835		155	155	155¼	
Oostenrijk, Metalliek	5	78	77⅞	77 15/16	77 15/16
Dito Nationale	5	79 1/16	79½	79¾	79½
Dito 1847	2½	40⅛	40 1/16	40⅛	
Dito 1851 en 1852	2½	40⅛	40 7/16	40⅛	
Dito Nieuwe	5	86 1/16	86		
Dito 1854	5	86 1/16	86		
Weener Bank	5				
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250	*f*				
Nieuwe dito 1854		327	326		
Pruiss. Aand. 1854	3½	208	209		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.		1¼			
Dito Orig.					
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5	105⅞			
Sardinië, te Londen	5				
Denemarken, dito	5		101⅞		
Louisiana, te Londen	5				
Brazilië	5	99			
Dito 1843	5				
Mexiko, te Londen £ 100	3	21 13/16	21⅞		
Dito Onbepaalde	3	21 11/16	21⅞		
Peru	4½	79			
Grenada, dito à £ 100	2½	19 11/16	19 11/16	20	
Dito Uitgestelde			7 3/16	7½	
Ecuador		14 1/16	14 1/16		
[illegible], te Londen	4	[illegible]	[illegible]		
Dito Uitgestelde	1½				
Grieken, Bl. à £ 100	5				

N. 5 pc. Stieglitz 96⅛, ¼; O. 95 1/16 à ⅛. B. Sp. 38⅞; L. N. Phil. 81; Fr. O. Sp. Hope *f* 138; Gren. onb. 19 11/16, 13/16; Ven. onb. 30⅝; Ecuador onb. 14¼, 5/16.

Binnenl. fondsen prijshoudend, Spanje zonder variatie, oostenrijksche fondsen op nieuw aangeboden, Grenada's op nieuw gevraagd.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 3½ pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55¾	Livorno	2/m.	*f* 39½
»	zigt	» 55⅞	Napels		86
Bordeaux	2/m.	55⅝	Petersburg		1,83¾
»	zigt	55⅞	Weenen		84½
Madrid	3/m.	» 241	Augsburg		85¼
Cadix		241	Frankfort		98¼
Seville		240	Hamburg	2/m.	35 1/16
Bilbao		» 240	»	zigt	35 3/16
Lissabon		44	Londen	2/m.	£ 11,67½
Porto			»	zigt	11,77½
Genua	2/m.	45⅝			¼

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIËN.

Metalliek	*f* 28,77½	à —	Pruissische	84	à —
Napelsche	26,80	,, —	Spaansche		,, —
Div. op £ St.	11,67½	,, —	Hamb. Russ.	86	,, —
Eng. Russen	12	,, —	Russ. in Z. R.		,, —
Fransche	55⅛	,, —	Pools. in	,,	,, —
Belgische	55⅜	,, —	,, ,, Fl.		,, —

Nationale Metalliek *f* —.—. Buitenl. Spanje *f* 56¾ per Fr. 120.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,75	à 9,85
Oude Gerande Dukaten	» 5,63	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,75	» 11,85
» Pistolen	» 9,60	» 9,70
Stukken van 20 Francs	» 9,30	» 9,40

Baren Goud en Specien à *f* 1442,60 per Ned. Pond 10⅛ à 11⅛ pCt.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,35	» 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70

Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,73	» 1,76
Zilver 1000 à 980	f —,—	» —,—
» 900 » 700	» 104,20	» 104,70

De Coupons, verschenen 1°. Sept. 1856, van Certifikaten 3 pc. Nationale Schuld, worden betaald als volgt:

Van wege het administratie-kantoor Ketwich en Voombergh, c. s., bij de Associatie-Cassa.

Saportas, c. s., bij de Ontvang- en Betaalkas.

Van Harpen, c. s., idem.

Brondgeest en Zoon, c. s., bij de Associatie-Cassa.

Wed. H. F. Tjeenk, c. s., idem.

Schermbeek en Roelofsz, idem.

L. R. Bisschoffsheim, idem.

Huydecoper en van Dielen, te Utrecht, ten hunnen kantore en bij de Associatie-Cassa.

Koning en van der Gees, ten hunnen kantore.

Administratie-kantoor te Delft, aldaar en bij E. en H. van Cranenburgh.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 5 September.

AFLOOP der heden te ROTTERDAM door de N. H. M. gehouden Veiling van 233,368 Balen JAVA en 5736 Balen PADANG KOFFIJ.

Mst. N°.	Balen.	Beschrijving.	Afloop. Cents.
1.	1210	geel	42½ a —
2.	1000	ligt geel	40 a —
3.	6112	blank, enkel BS.	35½ a —
4.	32618	blank groenachtig	34 a —
5.	1693	geel Menado	44 a —
6.	2417	bont geelachtig dito.	40 a —
7.	4395	blank groenachtig dito.	38 a —
8.	1032	dof geel Macassar	36½ a —
9.	2561	bont geelachtig Padang	37½ a —
10.	2906	bont blank dito	35½ a —
11.	2500	dof blaauw	37 a —
12.	1100	mooi groen W.-I.-aard.	38 a —
13.	6913	groen W.-I.-aard, iets bont.	34 a —
14.	9905	groen Demer.-aard, iets bont	35½ a —
15.	3801	bont groen Portorico-aard.	36 a —
16.	6457	goed groen Spek-aard	35 a —
17.	39812	groen, iets ros	33 a —
18.	40588	groenachtig, iets ros	33 a —
19.	42797	ros groen	32 a —
20.	14261	ros groenachtig	32 a —
21.	997	ros groenachtig, klein v. boon.	32½ a —
22.	8655	ordinair graauw beslagen.	31 a 32½
23.	1889	zwart Triage	27 a —
—	5078	diverse sorteringen	— a —
		Liggende te SCHIEDAM.	
1.	999	blank geelachtig Preanger.	36½ a —
2.	10347	knap groen; iets ros	33½ a —
3.	9021	bont groenachtig W.-I.-aard.	33 a —
4.	7935	ros groen	32 a —
5.	3740	goed blank vrij grof.	36½ a —
6.	6670	bleek groenachtig.	33 a —
7.	1700	goed graauw groenachtig	33½ a —
	3606	diverse sorteringen	— a —

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 4 Sept. Rogge. Verkocht: 145/2 g Archangel 134 El. f 256 6/w. — Moutwijn f 25; Jenever f 30,50; Amst. Proef f 31,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 4 Sept. Heden werden 140/m k°. St. Domingo Campechehout ex Henry Reed verkocht.

Granen stil, met eenige neiging tot lager prijzen voor Rogge en Tarwe. Voor eenige 100 mudden Garst uit de polders mooije kwaliteit f 8⅔ besteed.

Eenige fusten Havana *Honig* ex. *Fanny Holmess* vonden tot ferme prijzen nemers.

Van Amerikaansche *Potasch* vonden 40 vaten per *Catharina* en 35 vaten Russische per *Maria Laurentia* op levering nemers.

Van Arrakan *Rijst* vonden 400 bn. aangebragt per *Pacific* tot f 9¼ koopers en werden tevens 2000 bn. gepelde Arrakan afgedaan.

Ruwe *Suiker* stil, en slechts 100 kisten Havana ex. *N. S. Francisco* tot vorige prijzen genomen.

Van *Geraffineerde Suiker* vonden 100/m k°. R. B. B. Crushed nemers.

LONDEN, 3 Sept. *Suiker* op nieuw flaauwer en slechts 898 fusten O. I. gedaan, alsmede 2500 zakken Mauritius tot om en nabij de prijzen van gisteren.

Thee in de midden kwaliteiten iets meer gevraagd. Ordinaire Congo stil.

Granen. Tarwe ging slechts slepende af, en konden geringere kwaliteit slechts tot lagere prijzen nemers vinden. Garst vast. Haver stil.

LIVERPOOL, 2 Sept. Van *Katoen* werden 6000 bn. tot volle vorige prijzen verkocht, waarvan 2000 op spekulatie en voor export. Hieronder waren 100 Bn Lernambuc tot 7¼ d., 40 Bahia tot 6½ d., 20 Maraham tot 6⅞ d., 500 Surate van 4⅝ tot 5¼ d.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

Bij GOUDSTAART, 1 Sept. Galt, Leila, Baltimore naar Rotterdam.

UITGEZEILD:

TEXEL, 3 Sept. Lucas, Elisabeth en Jacoba, Akyab. Schill, Anna, Suriname.

HELVOET, 3 Sept. Houtse Wils, Guurtje en Maria, Brouwershaven en Batavia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 5 Sept. in lading naar:

Dusseldorp & Neus	Hoenderop, Niederrein N°. 11.
Mainz	G. Reigert, Mainz N°. 4.
Wesel	P. J. Balk, Vr. Rebecca.
Ruhrort.	J. L. Arera, Ondine.
Ludwighaven & Mannheim	P. Urmetser, Tancred.
Frankfort.	D. C. Beep, Frankfort N°. 18.
Heilbron.	G. A. Mussig, Rotterdam.
Duisburg.	J. Otten, Johanna.
Urdingen en Ruhrort.	J. Hell, Johanna.
Coblentz.	A. Deinum, Stad Amsterdam.
Dusseldorp en Neuss.	H. Meeuwsen, Niederrein N°. 5.
Neuss.	J. H. Havens, Twee Gezusters.
Mannheim.	W. Rippert, Carl von Rotteck.

AMSTERDAM, 4 September, vertrokken naar

Keulen	A. v. Ahlen, Cölnn N°. 2.
Frankfort	H. Atterbruno, Amsterdam en Weenen.
Ruhrort	A. Meijer, Mozart.

Rijnhoogte	ARNHEM	4 Sept. 1 el 79 duim.
	KEULEN	4 „ 8 vt. 0 „

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O.Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 8 September, 's avonds ten vijf ure.

1. Huis en Erve, Singel, D 326. — 2. Huis, Achterhuis, Tuin en en Erve, Utrechtschestraat, Z 825. — 3. Twee Huizen, Achterhuizen en Erven, Botermarkt, Y 289 en 290. — 4. Huis, Achterhuis en Erve, Botermarkt, Y 348. - 5. Dito, naast het voormelde Perceel, Y 349; te zamen in slag. — 6. Huis en Erve, Brve, Brouwersgracht, SS 553. — 7. De Hofstede *Middendorp*, te Bennebroek, boven Haarlem, groot b. 2.5440. — 8. Huis, Tuin en Erve, Leidschestraat, CC 8 — 9. Huis, Achterhuis en Erf, Damrak, H 116. — 10. Huis en Erve, Leidschegracht, HH 2. — 11. Huis, Tuin en Erve, Egelantiersgracht, NN 55. — 12. Dito, Egelantiersgracht, MM 430. — 13. Huis, Achterhuis en Erven, Laurierstraat, EE 602 en 603. — 14. Huis en Erve, Reguliersplein, X 356. — 15. Dito, N. Z. Achterburgwal, F 198. — 16. Dito, Rozenstraat, EE 482. - 17. 2 Huizen en Erven, achter Perc. N°. 16, in den Zw. Ravengang, EE 480 en 481; te zamen in slag. — 18. Huis en Erve, Passeerdersstraat, HH 181, met een daarachter staand Huisje en Erve, in den Smeersmeltersgang, HH 182. — 19. Huis en Erve, Hoogstraat, K 501. — 20. Dito, Groenenburgwal, C 455. — 21. De helft in een Huis, Tuin en Erve; Lauriergracht, FF 241. - 22. Dito in een Huis, Loods en Erven, naast Perceel N°. 21, FF 248. - 23. Dito in zes Huizen en Erven, in den Trompettersgang, FF 242 à 247; te zamen in slag. — 24. De Opstal van een Huis en Loods, Amstel, W 677. — 25. Huis en Erve, Smaksteeg, L 772. — 26. Pakhuis en Erven, Haarlemmer Houttuinen, TT 71.

Advertentiën.

Men verlangt in het R. C. Armgesticht te Hillegom, een **Vader** en **Moeder** zonder Kinderen, van een braaf en zedelijk gedrag, van 40 tot 50 jaren ouderdom, diegenen welke met het Tuinwerk bekend zijn, zullen in aanmerking komen. Men adressere zich met *franco* brieven aan R. VAN DER SCHOOT aldaar. (2499)

Iemand van de R. C. Godsdienst, bezitter van den 3en en franschen rang, wenschte zich verplaatst te zien. Adres onder letter B. bij Gebr. MULLER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch. Brieven *franco*.

Eene Weduwe, [illegible] gebleven door den dood van haren Man, welke, door eenen **Noodlottigen Val**, op het Reguliersplein, op den 27 Augustus jl., dien ten gevolge overleden is; roept, daar zij in zwangeren toestand verkeerende, geen raad weet om met hare nog twee zeer jeugdige kinderen dit ongeluk te boven te komen, de milddadigheid haar meer gegoede Medeburgers in. De ondergeteekenden zeer naauwkeurig bekend met den zorgelijken toestand, waarin deze brave vrouw door dit ongeval verkeert, zullen zich gaarne met elke gift, die men mogt willen afzonderen, belasten.

KOK, R. C. Priester en Pastoor.
L. HEYDENRIJCK, Med. Doct., O. Z. Voorburgwal bij het Oudekerksplein.
H. SITTER, Stalhouder, Reguliersplein.

(2502)

De in alle Duitsche landen zoo gunstig bekende **PILLEN** van den Beijerschen Geneesheer DR. MATHIAS LANG, zijn ook in Nederland door bemiddeling van het **VERKOOPHUIS** en de bekende Dépôts voor 75 Cent en f 1,40 het Doosje te verkrijgen. Zij genezen Maagkramp, afwisselende heete en koude Koortsen, pijn in Leden, Podegra, Klierziekte, Waterzucht, Geelzucht, Duizelingen, Aambeijen, Hypochondrie, Zinkingstoffen, Verzweringen, Beeneters, Buikloop, Pokken, Mazelen en Roodvonk, Griep, St. Vitus-Dans, Braakloop en nog andere Ziekten, die beter in het Boekje dan hier opgenoemd kunnen worden. Tegen *Podegra; Stijfte in de Leden* en *Verlammingen* zijn zij met goed gevolg gebruikt.

Eene Brochure met gebruiksaanwijzing en attesten is in de Dépôts te verkrijgen.

Broeder Lucas, een geneeskundige van de orde der Franciskanen, beveelt ze zeer aan tegen Koortsen, waterzucht, Longontsteking, Scheurbuik, Verstoppingen, Klieren en Wormen; hij werd door de orde naar het heilige land gezonden om der lijdende christenheid hulp te brengen en zond ons een hoogst gunstig berigt, onder dagteekening, Jeruzalem 11 September 1841, dat men in de brochure vinden kan. (2279)

Een R. C. Jongeling van circa 18 jaren, reeds eenigen tijd in den **Tabakshandel** werkzaam, zag zich gaarne verplaatst. Aanvankelijk zou er minder op groot salaris dan wel op goede behandeling gelet worden. Adres brieven *franco* onder lett. G. aan den Boekhandelaar F. J. [illegible], Nieuwe Rijn te Leyden.

De Zalf en Pillen van Holloway, een zeer aanbevelingswaardig middel tegen *zweren*. J. D...n in de Kalverstraat te *Amsterdam* woonachtig, had sedert ruim zeven jaren verouderde [illegible] aan zijne armen. Elke behandeling, en alle aangewende zoo uitwendige als inwendige middelen waren te vergeefs. Eindelijk kwam hij tot het besluit de Zalf en Pillen van Holloway te gebruiken waardoor spoedig de wonden een beter aanzien verkregen, en nadat hij ruim twee maanden in het gebruik derzelve had volhard, was hij geheel genezen en geniet [illegible] zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen, à f 0.80, f 1.85, f 3.90, f 6.75, f 13.50, f 20,50.

Potjes Zalf à f 0.80, f 1 85, f 3.00, f 7.05, f 13.85 f 22.95.

CUYPERS & STOLTZENBERG, te Roermond, hebben uitgegeven en bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN mede verkrijgbaar gesteld:

Het zeer gelijkende

BUSTE

VAN

MONSEIGNEUR SAMHIRI,

Patriarch van Antiochië.

Prijs in helder wit compositie . . . . . f 6.50
» in gepolichromeerd . . . . . [illegible]

Bij den Uitgever G. B. VAN GOOR te Gouda, is verschenen de Eerste tot Achtste Aflevering van:

FRANSCH-NEDERDUITSCH EN NEDERDUITSCH-FRANSCH

WOORDENBOEK,

DOOR

J. KRAMERS JZ.

Een **WOORDENBOEK**, dat aan de behoeften van onzen tijd voldoet? dat zich gemakkelijk en zelden te vergeefs laat raadplegen, niet alleen door den Leerling op de Scholen of door den Geleerde in zijn Kabinet, maar ook door den Fabriekant of Koopman; dat zoowel de Taal van de hoogere Standen der maatschappij, als die van het Volk opneemt en zelfs alle gemeenzame zegswijzen, Spreekwoordelijke uitdrukkingen en Spreekwoorden vermeldt, kan in een tijd, waarin de Fransche Taal zoo algemeen beoefend wordt, niet anders dan welkom zijn.

Dit Werk, bestemd om dat van VAN MOOCK, hetwelk geheel is uitverkocht, op eene waardige wijze te vervangen, zal in 2 Deelen, elk van ongeveer 13 Afleveringen, à 45 Cents, compleet zijn.

Na inzage zal men de getuigenis moeten afleggen, dat het voorzeker het *goedkoopste Boekwerk* is, dat tot heden in ons Land het licht zag.

(2471)

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.